

Sygn. akt III PK 194/19

POSTANOWIENIE

Dnia 26 listopada 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Romualda Spyt

w sprawie z powództwa K.C.

przeciwko E. Spółce Akcyjnej w K.

o odszkodowanie,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w dniu 26 listopada 2020 r.,

na skutek skargi kasacyjnej powódki od wyroku Sądu Okręgowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w L.

z dnia 15 maja 2019 r., sygn. akt VIII Pa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

K. C. wniosła skargę kasacyjną od wyroku Sądu Okręgowego w L. z dnia 15 maja 2019 r. Wyrokiem tym Sąd Okręgowy zmienił wyrok Sądu Rejonowego w L. z dnia 19 listopada 2018 r. i oddalił powództwo K. C. przeciwko E. Spółce Akcyjnej w K. o odszkodowanie.

Skarga oparta została na:

- 1) naruszeniu przepisów postępowania, które mogły mieć istotny wpływ na wynik sprawy, tj. art. 233 § 1 k.p.c. w związku z art. 278 § 1 k.p.c. w związku z art. 382 k.p.c. i 391 k.p.c., przez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów, polegające na dokonaniu ustaleń w oparciu o zebrany materiał dowodowy, w szczególności dokument „rozwiązanie umowy o pracę za wypowiedzeniem” w sposób dowolny, naruszający zasady logiki i

doświadczenia życiowego, co skutkowało błędami w ustaleniach faktycznych i w konsekwencji wadliwe przyjęcie, że wskazane przez pozwaną przyczyny wypowiedzenia powódce umowy o pracę są obiektywnie mierzalne i mogą stanowić kryterium do wytypowania pracownika do zwolnienia;

- 2) naruszeniu prawa materialnego, tj. art. 30 § 4 k.p. w związku z art. 45 § 1 k.p. w związku z art. 47¹ k.p., przez jego błędną wykładnię i przyjęcie, że wypowiedzenie powódce umowy o pracę było uzasadnione i nie naruszało przepisów o wypowiedzaniu umowy o pracę, a co za tym idzie, że odwołanie powódki od wypowiedzenia umowy o pracę należało uznać za niezasadne, podczas gdy przyczyna rozwiązania umowy o pracę tj. „najmniejsza umiejętność analizy danych” była niejasna, ogólnikowa, nieprecyzyjna oraz nieweryfikowalna a jej doprecyzowanie i wyjaśnienie nastąpiło dopiero w toku postępowania dowodowego przeprowadzonego w toku procesu.

Uzasadniając wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, skarżąca powołała się na to, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne sprowadzające się do rozważenia istotnych kwestii i odpowiedzi na pytanie, czy w związku z utrwalonym orzecznictwem wskazującym, że zakładowy staż pracy nie może stanowić jedynego kryterium typowania pracownika do rozwiązania z nim stosunku pracy w ramach tzw. zwolnień grupowych, to czy staż pracy na danym stanowisku, w oderwaniu od zakładowego stażu pracy pracownika, może stanowić samodzielny asumpt uzasadniający rozwiązanie stosunku pracy w ramach tzw. zwolnień grupowych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Sąd Najwyższy, jako sąd kasacyjny, nie jest sądem kolejnej instancji, zaś skarga kasacyjna nie jest zwykłym środkiem zaskarżenia przysługującym od każdego rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, a to z uwagi na przeważający w charakterze skargi kasacyjnej element interesu publicznego. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania przede wszystkim w celu ujednolicenia wykładni przepisów stosowanych przez sądy, wyjaśnienia istotnych kwestii prawnych dotychczas niewyjaśnionych w

orzecznictwie oraz wyeliminowania orzeczeń oczywiście wadliwych i naruszających prawo. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, jeżeli istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, jeżeli zachodzi nieważność postępowania lub jeżeli skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Skarżąca we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powołała się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.).

Wskazanie zagadnienia prawnego uzasadniającego wniosek o rozpoznanie skargi kasacyjnej powinno nastąpić przez określenie przepisów prawa, w związku z którymi zostało sformułowane i wskazaniu argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Dopiero bowiem wówczas Sąd Najwyższy ma podstawę do oceny, czy przedstawione zagadnienie jest rzeczywiście zagadnieniem „prawnym” oraz czy jest to zagadnienie „istotne” (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002 nr 1, poz. 11; z dnia 13 sierpnia 2002 r., I PKN 649/01, OSNP 2004 nr 9, poz. 158 oraz z dnia 14 lutego 2003 r., I PK 306/02, Wokanda 2004 nr 7-8, poz. 51; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 lutego 2003 r., I PK 306/02, Wokanda 2004 nr 7-8, poz. 51). Sformułowanie istotnego zagadnienia prawnego w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. powinno przybrać postać porównywalną z formułowaniem zagadnienia prawnego budzącego poważne wątpliwości, o którym stanowi na przykład art. 390 § 1 k.p.c. Chodzi więc o przedstawienie wyraźnych wątpliwości co do określonego przepisu (normy) lub zespołu przepisów (norm), albo szerzej i bardziej ogólnie - wątpliwości co do pewnego uregulowania prawnego (instytucji prawnej). Z przedstawionego przez wnoszącego skargę istotnego zagadnienia prawnego musi jednak wynikać, jaki jest konkretny problem prawny, na czym polegają istotne wątpliwości (na przykład interpretacyjne), na czym polega rozbieżność w orzecznictwie i jakich kwestii owa niejednorodność dotyczy. Sformułowane zagadnienie winno zatem odwoływać się w sposób generalny i abstrakcyjny do treści przepisu, który nie podlega jednoznacznej wykładni, a którego wyjaśnienie przez Sąd Najwyższy przyczyni się do rozwoju jurysprudencji i prawa pozytywnego. Rolą Sądu Najwyższego, jako

najwyższego organu sądowego w Rzeczypospolitej Polskiej, nie jest bowiem działanie w interesie indywidualnym, lecz powszechnym, poprzez ochronę obowiązującego porządku prawnego przed dowolnością orzekania i ujednolicanie praktyki stosowania prawa pozytywnego (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 4 lutego 2000 r., II CZ 178/99, OSNC 2000 nr 7-8, poz. 147; z dnia 16 kwietnia 2008 r., I CZ 11/08, LEX nr 393883). Innymi słowy, zagadnienie prawne uzasadniające przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania musi mieć charakter ściśle jurydyczny i oderwany od kontrowersji dotyczących ustaleń faktycznych oraz służyć wyjaśnieniu prawa, a nie ocenie ich subsumcji pod określoną normę prawną (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 lutego 2017 r., I CSK 555/16, LEX nr 2255332). Nie może więc mieć charakteru kazuistycznego i służyć uzyskaniu przez skarżącego odpowiedzi odnośnie do kwalifikacji prawnej pewnych szczegółowych elementów podstawy faktycznej zaskarżonego rozstrzygnięcia (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 30 kwietnia 2015 r., V CSK 600/14, Legalis nr 1231914). Skarżąca nie spełniła tych wymagań, ponieważ nie przedstawiła wyводу jurydycznego, z którego wynikałby problem prawny wymagający zaangażowania Sądu Najwyższego.

Dodać też trzeba, że istnieje bogate orzecznictwo Sądu Najwyższego dotyczące kryteriów wyboru pracownika do zwolnienia. Przykładowo przyjmuje się, że najważniejszymi kryteriami doboru do zwolnienia powinny być: przydatność pracownika do pracy, jego kwalifikacje i umiejętności zawodowe, doświadczenie zawodowe, staż i przebieg dotychczasowej pracy, dyspozycyjność wobec pracodawcy (por. między innymi wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 16 września 1997 r., I PKN 259/97, OSNAPiUS 1998 nr 12, poz. 363; z dnia 23 stycznia 2001 r., I PKN 191/00, OSNAPiUS 2002 nr 22, poz. 551; z dnia 15 grudnia 2004 r., I PK 97/04, OSNP 2005 nr 24, poz. 389; z dnia 8 grudnia 2005 r., I PK 100/05, Wokanda 2006 nr 6, s. 28; z dnia 8 sierpnia 2006 r., I PK 50/06, Prawo Pracy 2006 nr 12, s. 39). Jednakże pracodawca nie musi nadawać wszystkim kryteriom takiego samego znaczenia, lecz kierując się istotą i celem prowadzonej przez siebie działalności, w związku z którą zatrudnia pracowników, może przypisać niektórym z nich prymat nad innymi (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 1 czerwca 2012 r., II PK 258/11, LEX nr 1228589).

Uwzględniając powyższe, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., orzeczono jak w sentencji.